

Ortaokul

Eğer çocuğunuz 10-14 yaş aralığında ise ve bir ilköğretim diplomasına sahipse, ortaöğretimi kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarında sürdürülebilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise bir Özel eğitim uygulama merkezine ya da normal ortaokul bünyesinde bir özel eğitim sınıfına devam edebilir.

Lise

Eğer çocuğunuz 15-23 yaş aralığında ise ve ortaokul diplomasına sahipse, liseyi kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ve mesleki kurumlarda ya da normal lise bünyesinde bir özel eğitim sınıfında sürdürülebilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise bir Özel Eğitim İş Uygulama Merkezine devam edebilir.

Zorunlu öğrenim çağında olup ta özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması nedeniyle evde ve hastanede eğitim hizmeti bu kademedeki verilecek, hastane ilköğretim okulu olarak sürdürülen eğitim ve öğretim hizmetlerini ilköğretim, ortaokul ve lise kademelerinde de 'Hastane Sınıfı' olarak düzenlenecektir.

Zorunlu öğrenim çağı dışında kalan ve genel eğitim programlarından yararlanamayacak durumda olan otizmli çocuğunuz; temel yaşam becerilerini geliştirmek, topluma uyum sağlamak ve iş ve mesleğe yönelik beceriler kazanmak amacıyla farklı konu ve sürelerde meslek kurslarına devam edebilir. Ayrıca, aileler buldukları ilin valiliğine otizmli çocukları için halk eğitim merkezlerinde meslek kursu açılması talebinde bulunabilirler. (<https://www.tohumotizm.org.tr/>)

YAYGIN GELİŞİMSEL BOZUKLUK OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

MİLLİ EGEMENLİK MAHALLESİ

9032 SOKAK NO: 2/B

MANAVGAT /NTALYA

www.manavgatram.meb.k12.tr

OTİZM

Otizm Spektrum Bozukluğu Nedir?

Çocuğunuzda aynı yaşta ki diğer çocukların davranışlarından farklı davranışlar gözlemleniyorsa kaygılanabilirsiniz. Bu davranışların otizm belirtisi olabileceğini düşünüyorsanız otizmin ne olduğunu, sizi ve ailenizi ne şekilde etkileyeceğini bilmek isteyebilirsiniz.

Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel bir bozukluktur.

Otizmin, beynin yapısını ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı sanılmaktadır. Bu metinde otizm spektrum bozukluğu için kullanım kolaylığı nedeniyle zaman zaman otizm terimi kullanılmıştır.

Otizm spektrum bozukluğunun nedeni nedir?

Bugün, otizm spektrum bozukluğuna neyin neden olduğu bilinmemekle birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular vardır. Ancak hangi gen ya da genlerin sorumlu olduğu henüz bilinmemektedir. Çevresel faktörlerin de otizme yol açabildiğine ilişkin görüşler vardır. Hem genetik temellerin hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çok sayıda araştırma yapılmaktadır.

Otizmin çocuk yetiştirme özellikleriyle ya da ailenin ekonomik koşullarıyla hiçbir ilişkisi yoktur; bu nedenle otizm spektrum bozukluğunu her çeşit toplumda, farklı coğrafyalarda, ırkta ve ailede rastlanmaktadır.

Ne gibi güçlükler çekerler

İlişki kurma ve sürdürmede zorlanma
Göz kontağı kuramama
Duyguları ifade edememe
Etkileşim başlatma ve sürdürmede zorlanma

Basmakalıp ve tekrarlayıcı motor hareketler
Aynılıkta ısrar, rutine sıkı bağlılık

·Sınırlı ve yoğun ilgi alanı

Duyusal az veya çok uyarılma

Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) eğitsel değerlendirme ve tanılama için başvurun. Eğer çocuğunuza otizm tanısı konmuşsa; eğitsel değerlendirmesinin yapılması, eğitim ortamına yerleştirilmesi ve devletin sağlayacağı özel eğitim desteğinden yararlanması için ilinizdeki ya da ilçenizdeki RAM'a başvurmanız gerekir. Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde, çocuğun tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları belirlenir. Ayrıca, çocuğun hangi ortamda eğitimi görmesinin uygun olacağına ilişkin öneride bulunulur.

Çocuğun eğitsel değerlendirme ve tanılması RAM'da oluşturulan **Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu** tarafından çeşitli testler ve bireyin özelliklerine uygun diğer ölçme araçlarıyla yapılır. Tanılamada çocuğun tıbbî değerlendirme raporu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim öyküsü, tüm gelişim alanlarındaki özellikleri, akademik alanlardaki eğitim performansı, ihtiyaçları, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve bireysel gelişim raporu dikkate alınır.

Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitime ihtiyacı olduğu belirlenen çocuklar için **Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu** ve **Eğitim Planı** hazırlanır. Bu belgeler, özel özel eğitim kurumlarından eğitim ve destek eğitim hizmeti alan öğrenciler için **her yıl yenilenir.**

Yaşlara göre eğitim olanakları

Eken Çocukluk Dönemi

Eğer çocuğunuz 3 yaşından küçükse ve otizm ya da YGB tanısı almışsa, erken çocukluk dönemi eğitimi alabilir. Bu eğitim, çocuğun doğrudan eğitimi, çocuğun eğitimine katkı sağlamak amacıyla ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi yoluyla okul ve kurumlarda veya gerektiğinde evde yürütülür. Eğitimin planlanması ve koordinasyonu RAM bünyesindeki **Özel Eğitim Hiz-**

metleri Kurulu tarafından yapılır.

Okul Öncesi

Eğer çocuğunuz 3-6 yaşları arasındaysa, okul öncesi özel eğitim alabilir. Özel eğitim gerektiren çocukların okul öncesi eğitimi zorunludur. 37-66 ay arasındaki çocukların öğrenim gördüğü okul öncesi kurumları” Özel Eğitim Anaokulu”, özel eğitim okul ve kurumları bünyesinde 48-66 ay arasındaki çocuklar için açılan sınıflar ise “anasınıfları” olarak isimlendirilmektedir. E-okul sistemi üzerinden kaydı yapılan özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar için zorunlu olan okul öncesi eğitim süresi, Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu ile Eylül ayı sonu esas alınarak 78 aya kadar uzatılabilecek. Çocuk velisinin resmi başvurusu doğrultusunda, il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararıyla uygun kuruma yerleştirilebilir. Okul öncesi eğitim, mümkünse normal gelişim gösteren çocukların devam ettiği yuva ya da anaokulu gibi okul öncesi eğitim kurumlarında kaynaştırma yoluyla sağlanır. Kaynaştırmadan yararlanamayan çocuklar ise okul öncesi düzeyde eğitim veren özel eğitim kurumlarına ya da özel eğitim sınıflarına devam etmelidir.

İlkokul

Eğer çocuğunuz 6-10 yaş aralığında ise, normal gelişim gösteren çocuklarla birlikte bir ilkokulda kaynaştırma eğitimi alabilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise, bir Özel Eğitim Uygulama Merkezine ya da normal ilkokul bünyesinde bir özel eğitim sınıfına devam edebilir. Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasıyla ilkokula başlama yaşı 66 aya çekilirken, özel eğitime ihtiyacı olan çocukların gelişimsel özellikleri dikkate alınarak okul öncesi eğitim süreleri 78 aya kadar uzatılabilecek, böylece bu çocukların ilkokula 79. ayda başlamaları sağlanabilecek.